Fiscalizarea veniturilor din activități în platforme online. Cum, când, cu cât? Impact direct asupra comunităților de bloggeri, vloggeri, influenceri și alți operatori online

Autori:

Stela Andrei, Partener Asociat, Impozit pe venit și contribuții sociale, EY România

Cristina Cristea, Senior Manager, Impozit pe venit și contribuții sociale, EY România

Călin Stan, Avocat, Senior Managing Associate, Băncilă, Diaconu și Asociații SPRL

La o simplă accesare a celui mai utilizat motor de căutare, spre exemplu, pentru *influencer*, obții rapid (în doar 0,49 de secunde) 473.000 de rezultate. Poți afla că există Social Media Stars Index, care îi ordonează pe cei mai importanți dintre ei, și că, de curând, ANAF a declanșat o campanie de verificări ce vizează „situațiile fiscale ale persoanelor care obțin venituri nedeclarate din activități desfășurate online pe platforme audio-video și/sau pe site-uri de tipul rețelelor de socializare" – YouTube, Facebook, Instagram, Tik-Tok.

Pentru că, deseori, informațiile despre modul de declarare a acestor tipuri de venituri, impozite datorate, termene de declarare și plată nu sunt ușor accesibile, ne-am propus să

abordăm acest subiect. Așadar, cum se fiscalizează aceste noi tipuri de venituri, primite ele fie în bani, fie în natură?

Perioada dificilă prin care trecem s-a dovedit a fi plină de provocări atât pe plan profesional, cât și pe plan personal pentru majoritatea dintre noi. Tehnologia/digitalizarea nu mai poate fi ignorată, ea face parte din viața noastră în moduri la care nu ne-am fi gândit în trecut. Dacă, pe unii dintre noi, tehnologia, prin prisma telemuncii, ne-a „forțat” să realizam că activitățile profesionale (și generatoare de venituri) pot fi desfășurate și din altă parte decât de la birourile unor companii, pentru mulți alții, tehnologia a devenit parte din viața lor cu mult înainte. Iar odată cu dezvoltarea abilităților, au identificat cu rapiditate noi moduri de a obține un venit, și ne referim aici cu precădere la veniturile obținute de bloggeri, vloggeri, influenceri.

Și, pentru că vorbim de forme relativ noi de venituri pentru multe persoane, nu putem să nu atingem subiectul impozitării, care rămâne un lucru cert și aplicabil (chiar dacă de multe ori, neclar sau complex). *Nemo censetur legem ignorare* este o veche expresie latină, care denumește principiul aplicabil în prezent în dreptul penal, potrivit căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu înlătură obligația persoanelor de a se conforma legii și de a răspunde pentru încălcarea ei. De aceea, este foarte important să știm care sunt taxele datorate pentru astfel de venituri, cum le declarăm și ce termene trebuie să avem în vedere.

Modul de declarare și taxele datorate depind de modul în care se decide să fie desfășurată această activitate, dar și de scopul ei, de natura venitului, de sursa lui, de rezidența fiscală, precum și de țara în care se desfășoară activitatea. Situația devine și mai complexă atunci când înțelegem că obținerea unui venit impozabil nu se rezumă doar la încasarea de către blogger/vlogger/influencer a unei sume de bani pentru activitatea prestată, ci trebuie să avem în vedere și recompensările în natură primite de aceștia.

Poate exista falsa impresie că ANAF nu are cum să afle sursa și nivelul veniturilor acestor categorii, dar tocmai această digitalizare oferă diferite pârghii de identificare, atât a veniturilor obținute în bani, cât și a celor primite în natură. Este destul de ușor de observat într-o postare brandul unui produs, iar de aici doar o chestiune de timp până când autoritățile fiscale pot adresa întrebări în vederea stabilirii dacă acesta reprezintă o plată în natură. În cazul în care persoana susține că este un produs achiziționat, trebuie să ia în calcul faptul că va fi nevoie să furnizeze documentele justificative care demonstrează achiziția.

Prin urmare, este foarte important de știut cine are obligația de a declara aceste venituri și cine trebuie să plătească taxele aferente. În funcție de forma de organizare pe care un vlogger/blogger/influencer alege să o aibă, diferă și modul de declarare și taxele datorate.

Forme de organizare. Declarații și impozite

Atunci când aleg o formă sau alta de organizare, bloggerii, vloggerii și ceilalți influenceri trebuie să analizeze care este cea mai potrivită pentru cazul lor concret, fără a omite însă nici scopul pentru care desfășoară respectiva activitate și nici aspectele legale ale unei forme de organizare.

Există diferite forme sub care o astfel de activitate poate fi desfășurată, fiecare putând avea asociate obligații fiscale de declarare și plată.

În cazul **persoanei fizice neînregistrate juridic și fiscal**, dacă aceste venituri în bani și/sau în natură sunt obținute din România și nu au caracter de continuitate, plătitorul venitului are obligația de a declara și plăti către stat impozitul pe venit. Dacă aceste venituri sunt însă obținute din străinătate, apare obligația de a declara aceste venituri prin Declarația Unică. Termenul de depunere a declarației este de până la data de 25 mai a anului următor celui în care a

fost realizat venitul. În ambele cazuri, impozitul datorat este de 10%. În ceea ce privește contribuția la sănătate (CASS), aceasta se datorează indiferent dacă venitul este obținut din România sau din străinătate (în baza Declarației Unice), însă numai dacă venitul anual (venituri din respectiva activitate plus alte venituri personale obținute în timpul anului) depășește 12 salarii minime pe economie (se datorează 10% la baza de calcul plafonată, de asemenea, la 12 salarii minime).

În cazul **persoanei fizice autorizate (PFA)**, vorbim deja de activități desfășurate cu regularitate, cu scopul de a realiza venituri, există obligația de a ține contabilitatea și, spre deosebire de o persoană fizică neînregistrată fiscal, PFA își poate deduce cheltuielile, conform legii. Declararea se face tot prin intermediul Declarației Unice. În plus, în afară de impozit pe venit (10%) și CASS (10%, aplicabil în aceleași condiții ca cele menționate mai sus), o PFA datorează și contribuția la pensie – CAS (25% la un venit minim impus). Pe scurt, o PFA datorează întotdeauna impozit și contribuțiile de asigurări sociale de sănătate și pensie, doar dacă venitul anual cumulat depășește 12 salarii minime pe economie. Altfel, CASS și CAS sunt opționale.

În cazul **microîntreprinderilor**, se depun trimestrial declarații de către societate și se plătește 3% sau 1% din cifra de afaceri. Dividendele sunt impozitate la sursă cu 5%, însă persoana fizică are obligația personală de a depune Declarația Unică dacă suma dividendelor primite, singure sau împreună cu alte venituri personale obținute în același an, depășește limita celor 12 salarii minime pe economie, cu scopul de a declara și plăti CASS. Sigur, se adaugă și taxele salariale în cazul unui contract de muncă sau mandat pe care îl poate avea persoana fizică cu societatea. Dacă nu, deși pare să fie o variantă destul de atractivă având în vedere un nivel de impozitare mai redus, capcanele ar putea să apară atunci când persoana are multe investiții pe care le

face/cheltuieli care nu se deduc și accesul la bani (cash-flow-ul) este mai redus (în cel mai bun caz, un acces trimestrial, dacă distribuirea de dividende se poate face trimestrial).

Nu excludem și varianta în care, în anumite cazuri, veniturile din activitățile de creație online pot fi considerate venituri din drepturi de autor. Și un ultim aspect important de menționat este că, și în cazul minorilor care obțin astfel de venituri, legislația are prevederi speciale și, în consecință, nu scapă nici acestea de la impozitare.

În strânsă legătură cu cele de mai sus, recomandăm persoanelor fizice care obțin venituri din activități pe platformele online, fie că sunt în bani sau în natură, să se intereseze temeinic privind obligațiile fiscale pe care le au și să fie riguroși în ceea ce privește declararea și plata acestora.